

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale XVII Karnym - Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Olejnik

Protokolant: sekr. sad. Agata Gorzałczany

w obecności oskarżyciela publicznego -

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2014 roku na rozprawie

sprawy **D. M. (1)**

obwinionego o popełnienie wykroczeń z art. 51 § 1 k.w.

na skutek apelacji obrońcy obwinionego od wyroku Sądu Rejonowego w Lesznie, XII Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w Rawiczu z dnia 2 lipca 2014 roku, sygn. akt XII W 272/13

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 50 (pięćdziesiąt) złotych i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 50 (pięćdziesięciu) złotych.

Sławomir Olejnik

UZASADNIENIE

D. M. (2) został obwiniony o to, że

I. w dniu 25.07.2013 r. ok. godz. 23:15 w Z. pod oknami posesji nr (...), wspólnie z M. N. i R. W., zakłócił spoczynek nocny S. P., tj. o wykroczenie z art. 51§ 1 k.w.,

II. w dniu 19.07.2013 r. o godz. 21:00 do 24.00 w Z. pod oknami posesji (...), wspólnie z M. N. i R. W., zakłócił spoczynek nocny K. D., tj. o wykroczenie z art. 51§ 1 k.w.

Wyrokiem z dnia 2 lipca 2014 r., sygn. akt XII W 272/13, Sąd Rejonowy w Lesznie XII W Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w Rawiczu uznał za winnych zarzucanych mu czynów i za to na podstawie art. 51 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył obwinionemu na karę grzywny w kwocie 500 złotych, a na podstawie art.626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty sadowe w wysokości 150 złotych.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł obrońca obwinionego, zaskarżając powyższy wyrok w całości i wniósł zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionego od obu zarzucanych mu wykroczeń, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji i zasądzenie na rzecz D. M. (1) zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego obrońcy, w obu instancjach, według norm przepisanych i nie obciążanie go kosztami postępowania. Wyrokowi zarzucił:

- obrazę przepisów prawa materialnego – art. 51§ 1 k.w. poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, że D. M. (1) wyczerpał znamiona tego wykroczenia, zarówno w dniu 19 lipca 2013 r., jak i 25 lipca 2013 r.,

- obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia

a) przepisów art. 8 k.p.w. i art. 7 k.p.k. poprzez błędną, dowolną ocenę dowodów oraz jednostronną i niekorzystną dla D. M. (1) interpretację zebranego materiału dowodowego i ukształtowanie swojego przekonania na podstawie niektórych tylko wybranych dowodów, które prowadziły do błędnych wniosków i zostały nieprawidłowo przez Sąd ocenione,

b) przepisów art. 8 k.p.w. i art. 4 k.p.k. poprzez naruszenie zasady obiektywizmu z uwagi na niezbadanie i nieuwzględnienie w toku sprawy okoliczności (wątpliwości) i dowodów przemawiających na korzyść D. M. (1),

c) przepisu art. 34 k.p.w. i art. 410 k.p.k. poprzez wydanie orzeczenia w oparciu o wybrane, a nie całość okoliczności ujawnionych w postępowaniu i pominięcie niektórych z nich, a mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy,

d) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na przyjęciu, że

- D. M. (1) brał udział w obu zdarzeniach, a przez swoje zachowanie wypełnił znamiona wykroczenia w obu przypadkach, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy i jego prawidłowa ocena winny prowadzić do odmiennych wniosków,

- D. M. (1) uzgodnił z rodzicami i kolegą wersje wydarzeń,

- D. M. (1) ma możliwość zapłaty grzywny i kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego okazała się niezasadna.

Przed przystąpieniem do analizy i oceny zarzutów zawartych w apelacji stwierdzić należy, iż prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy zależy od właściwego wykonania przez sąd orzekający przede wszystkim od dwóch zagadnień. Pierwsze z nich dotyczy postępowania dowodowego i sprowadza się nie tylko do prawidłowego, zatem zgodnego z przepisami postępowania w sprawach o wykroczenia – przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych przez strony, ale również do przeprowadzenia z urzędu wszelkich dowodów potrzebnych do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o winie obwinionego, kwalifikacji prawnej zarzucanego mu czynu i kwestii ewentualnego wymiaru kary. Potrzeba przeprowadzenia takich dowodów zachodzi wtedy, gdy z przeprowadzonych na wniosek stron dowodów wynika, że okoliczności, o których mowa wyżej, nie zostały w sposób wystarczający wyjaśnione. Drugie z nich to przeprowadzenie prawidłowej oceny całości okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a więc poza zasięgiem rozważań Sądu nie mogą pozostać dowody istotne dla rozstrzygnięcia kwestii winy, oceny prawnej czynu oraz wymiaru kary. Ustalenia faktyczne poczynione w oparciu o tak dokonaną ocenę nie mogą wykazywać błędów tak faktycznych, jak i błędów logicznych. Mając na uwadze przedstawione powyżej ogólne uwagi natury prawnej odnieść się należy do poszczególnych zarzutów sformułowanych przez skarżącego we wniesionej przez obrońcę apelacji.

Odnosząc się do zarzutu obrazy prawa materialnego - naruszenia art. 51 § 1 k.w., poprzez przyjęcie, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy doszło do popełnienia zarzucanych obwinionemu czynów. Należy zauważyć, że zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie uznaje się, iż obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Błędne jest, zatem wskazywanie na naruszenie przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę. Stawiany w apelacji przez obrońcę zarzut obrazy prawa materialnego sprowadza się w swojej istocie do próby wykazania, że obwiniony D. M. (1) swoim działaniem nie dopuścił się do dwukrotnego zakłócania porządku publicznego i spokoju sąsiadom, które to zachowanie zostało zakwalifikowane, jako czyn z art. 51 § 1 k.w. i de facto jest kwestionowaniem w tym zakresie poczynionych ustaleń faktycznych. Nie sposób, więc uznać, iż zarzut naruszenia prawa materialnego w przedmiotowej sprawie jest zasadny.

Bezpodstawnie też powołują się obrońca na naruszenie przez Sąd I instancji zasady obiektywizmu, o której stanowi art. 4 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. Przepis ten zawiera ogólną dyrektywę skierowaną do organów prowadzących postępowanie, której sprzeniewierzyć się Sąd orzekający może naruszając konkretne przepisy regulujące zasady i tok postępowania karnego oraz określające prawa stron, wobec czego nie może być powoływany samoistnie jako podstawa formułowanego w ramach apelacji zarzutu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2004 r. V KK 332/03 Prok. i Pr. 2004/7-8/6 oraz z dnia 1 października 2002 r. VKKN238/01 LEX nr 56826, postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 maja 2003 r. II KK 31/03 LEX nr 78381, z dnia 13 maja 2002 r. V KKN 90/01 LEX nr 53913, z dnia 28 grudnia 2001 r. VKKN329/00 LEX nr 51623 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 23 czerwca 2004 r. II AKA 140/04 Prok. i Pr. 2005/4/17). Natomiast, gdy z materiału dowodowego wynikają różne wersje wydarzenia, to w takim przypadku Sąd zobowiązany jest dokonać ustaleń faktycznych kierując się zasadą swobodnej oceny dowodów, której granice wyznacza art. 4 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. Ustosunkowując się do zarzutu podniesionego przez skarżącą w apelacji, a mianowicie kwestii naruszenia art. 4 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w., poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, wskazać należy, iż przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną prawa procesowego wtedy, gdy jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy całokształtu okoliczności sprawy art. 34 k.p.w. i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k. w zw. art. 8 k.p.w.) oraz stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w.), jaki jest wyczerpująco, logicznie – z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego – uargumentowane w uzasadnieniu wyroku. W ramach realizacji zasady zawartej w art. 7 k.p.k. w zw. z 8 k.p.w. sąd ma prawo uznać za wiarygodne zeznania świadka lub wyjaśnienia obwinionego, co do niektórych przedstawionych przez niego okoliczności i nie dać wiary zeznaniom tego samego świadka czy też wyjaśnieniom obwinionego, co do innych okoliczności – pod warunkiem jednak, że swoje stanowisko w tej kwestii w sposób przekonujący (jak ma to miejsce w niniejszej sprawie) uzasadni (OSNKW 1974/7-8/154, OSNKW 1975/9/133).

Wszystkie te wymogi spełnia ocena dowodów przeprowadzonych w niniejszej sprawie dokonana przez Sąd I instancji i zaprezentowana w szczegółowym uzasadnieniu wyroku. Nie ulega wątpliwości, że podstawowymi dowodem, z których wynikało, iż obwiniony dopuścił się zarzucanych mu wykroczeń były zeznania świadków: K. D., A. K., I. S., B. K., częściowo S. P. (ojca) i S. P. (syna), przy czym wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji, dowody te zasługują na nadanie im przymiotu wiarygodnych. Sąd Okręgowy podziela ocenę Sądu Rejonowego dotyczącą zeznań, jako złożonych w sposób spontaniczny i jednocześnie wewnętrznie spójny. Odnosząc się do czynu obwinionego na szkodę B. P. świadek A. K. jednoznacznie wskazała, iż obwiniony był pod jej domem i w sposób wulgarny około 23.30 coś wykrzykiwał. Trudno się dziwić, iż świadek po upływie wielu miesięcy nie pamiętała szczegółów, a dopiero odczytanie zeznań z postępowania wyjaśniającego pozwoliło jej uszczegółwić swoją wypowiedź. Zeznania świadka korespondowały z zeznaniami I. S. z postępowania wyjaśniającego. Jakkolwiek świadek I. S. na rozprawie nie była pewna obecności obwinionego przed domem w dniu zdarzenia, to jednak po odczytaniu jej wcześniejszych zeznań podtrzymała je. Zeznania świadka I. S., potwierdziła pośrednio B. K..

Także K. D. nie miał żadnych wątpliwości, iż obwiniony był obecny pośród osób, które pukały do okna i piły alkohol pod oknami jego domu. Świadek zeznał, że D. M. (1) wykrzykiwał wulgarnie słowa. Świadek przyznał, iż nie ma żadnych wątpliwości, iż sprawcą czynu był obwiniony wraz z kolegami. Odnosząc się do zeznań świadków S. P. (ojca i syna), którzy na rozprawie zaprzeczyli, aby to obwiniony był uczestnikiem zdarzenia w dniu 25.07.2013 r., Sąd odwoławczy podziela ocenę Sądu Rejonowego, iż jedynie ich zeznania w postępowaniu wyjaśniającym zasługiwały na przymiot wiarygodności ze względu na ich logiczność i spójność i wzajemna zgodność. Nieprzekonywujące są twierdzenie świadka S. P. (syna), że składając zeznania w postępowaniu wyjaśniającym utrzymywał, iż sprawca był G. a nie M.. Nadto nie można dać wiary twierdzeniom świadków S. P. – ojca i syna, którzy podpisali protokoły zeznań w postępowaniu wyjaśniającym, chociaż jak twierdzili, ich nie czytali.

Należy również zgodzić się z Sądem Rejonowym, iż zeznania A. M. i Z. M. były wiarygodne jedynie w części, bowiem odnośnie czynu z dnia 19 lipca 2013 r. pozostawały one w sprzeczności z zeznaniami A. K., I. S. i K. D., zaś w zakresie

czynu z dnia 25 lipca 2013 r. S. P. – ojca i syna z postępowania wyjaśniającego, a nadto Sąd I instancji słusznie zwrócił uwagę na niekonsekwencje z zeznaniach A. M. w zakresie twierdzeń o obecności syna na jej imieninach.

Odnosząc się do uwag obrońcy w apelacji, iż obwiniony dzwonił do jednostki policji celem zmiany i uzupełnienia wcześniej złożonych wyjaśnień, wskazać należy, iż obwiniony miał możliwość złożenia odpowiednich sprostowań i uzupełnienia wyjaśnień na rozprawie przed Sądem, z czego skorzystał. Okoliczność, iż w rzeczywistości obwiniony w dniu 18 lipca 2013 r. był we W. na terapii w żaden sposób nie wyklucza jego udziału w zdarzeniu po powrocie z podróży w godzinach nocnych w Z..

W ocenie Sądu odwoławczego orzeczenie wobec obwinionego kary grzywny w wymiarze 500 zł nie przekracza możliwości jej uiszczenia przez D. M. (1), bowiem zauważyć należy, iż jest on uczniem Liceum dla Dorosłych, które co do zasady kształci osoby pracujące zawodowo, a zajęcia odbywają się w trybie zaocznym. Nie ma, zatem żadnego powodu, dla którego młody i zdrowy mężczyzna nie mógłby podjąć choćby okresowego zatrudnienia celem uiszczenia grzywny.

Nadto zważyć należy, iż regułą winno być obciążenie skazanych kosztami procesu, bo tak stanowi przepis art. 627 k.p.k. w zw. z art. 109 k.p.w., zaś jedynie wyjątkiem zwolnienie od ponoszenia tych kosztów. Zwolnienie, jednak może mieć miejsce przy zaistnieniu przesłanek wskazanych w art. 624 § 1 k.p.k. a mianowicie wówczas, gdy istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie tych kosztów byłoby dla skazanego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności. Dodać należy, że skazany jest osobą młodą i chociaż nadal uczy się nie osiągając dochodów z pracy zawodowej, to jednak nie jest pozbawiony możliwości zatrudnienia poza zwykłymi obowiązkami związanymi z nauką. Obwiniony z powodzeniem mógł wykorzystać choćby część czasu wolnego na podjęcie pracy zarobkowej, tym bardziej, że mógł spodziewać się, iż zostanie skazany i w związku z tym będzie zobligowany do poniesienia kosztów postępowania. Nie ma przy tym racjonalnego uzasadnienia decyzja o przeniesieniu na Skarb Państwa ciężaru wydatków, które zostały spowodowane przez obwinionego. W konsekwencji Sąd odwoławczy nie znalazł powodów do skorygowania zaskarżony wyrok w zakresie zasądzonych kosztów za I instancję.

Sąd odwoławczy rozpoznając sprawę nie stwierdził, by postępowanie Sądu Rejonowego dotknięte mogłoby być uchybieniami podlegającymi uwzględnieniu z urzędu, o których mowa w art. 104 § 1 k.p.w. lub 440 k.p.k. w zw. z art. 109 k.p.w. Z przyczyn wskazanych w niniejszym uzasadnieniu, Sąd odwoławczy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 1 k.p.w. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze zgodnie z art. 118 § 1 k.p.w. i art. 119 § 1 k.p.w. w zw. z art. 627 k.p.k. i w zw. z § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10.10.2011 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2001, Nr 118, poz.1269) Sąd orzekł zasądzając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania za II instancję w kwocie 50 zł oraz wymierzył obwinionemu opłatę w kwocie 50 zł.

/Sławomir Olejnik/